

Fanny Delaey
Cultuurfunctionaris - jeugdconsulente Waarschoot

CULTUUROVERLEG MEETJESLAND OF
COMEET,
EEN MEERWAARDE VOOR HET
ERFGOEDBELEID VAN WAARSCHOOT

Basicursus lokaal cultuurbeleid, Leuven
Cultuur Lokaal vzw
Oktober 2005 – Maart 2006

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Cultuuroverleg Meetjesland of Comeet	4
1.1 Ontstaan	4
1.2 Structuur	4
1.3 Financieel plaatje	5
2. Het cultuurbeleid in Waarschoot	5
2.1 Een korte schets	5
2.1.1 <i>Het gemeentelijk cultuurbeleid</i>	5
2.1.2 <i>Het verenigingsleven</i>	6
2.2 Vaststellingen	6
3. De meerwaarde van intergemeentelijk samenwerken	7
3.1 Een Meetjeslandse erfgoedcel	7
3.2 Concrete projecten	8
3.2.1 <i>Erfgoeddag</i>	8
3.2.2 <i>Meetjeslandse taalminnars</i>	9
3.2.3 <i>Erfgoeddatabank</i>	10
Besluit	11
Bibliografie	12
Bijlagen	13
Bijlage 1: Organogram Comeet	14
Bijlage 2: Samenstelling cultuurraad Waarschoot	15

Inleiding

Het decreet lokaal cultuurbeleid hecht veel waarde aan intergemeentelijke samenwerking en geeft daartoe verschillende stimuli. Gemeenten kunnen eerst en vooral samenwerken om een gemeenschappelijk cultuurbeleidsplan op te maken. Daarnaast voorziet het decreet de mogelijkheid om een intergemeentelijk samenwerkingsverband op te richten met het oog op de afstemming van het cultureel aanbod en de cultuurcommunicatie¹. Ondertussen zijn al verschillende culturele samenwerkingsverbanden opgericht. Een voorbeeld is Cultuuroverleg Meetjesland of Comeet. Het werkingsgebied van Comeet omvat dertien gemeenten uit de landelijke regio tussen Gent en Brugge: Aalter, Assenede, Eeklo, Evergem, Maldegem, Nevele, Kaprijke, Knesselare, Lovendegem, Sint-Laureins, Waarschoot, Zelzate en Zomergem. In deze paper willen we nagaan in welke zin Comeet een meerwaarde betekent voor het cultuurbeleid en in het bijzonder het erfgoedbeleid van Waarschoot. In een eerste deel bespreken we het ontstaan, de structuur en de financiën van Comeet. Daarna schetsen we in een tweede deel het cultuur- en erfgoedbeleid van Waarschoot. Tenslotte belichten we in een derde en laatste deel de meerwaarde van de Meetjeslandse Erfgoedcel voor het erfgoedbeleid in Waarschoot.

¹ Memorie van toelichting bij het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal cultuurbeleid, p 5.

1. Cultuuroverleg Meetjesland of Comeet

In een eerste deel bespreken we het ontstaan van Comeet. Een tweede deel belicht de structuur van Comeet. Tenslotte bespreken we in een derde deel de subsidies waarop Comeet aanspraak kan maken.

1.1 Ontstaan

Het decreet lokaal cultuurbeleid maakt het voor steden en gemeenten mogelijk een aanvraag in te dienen voor de subsidiëring van de opmaak en de uitvoering van een cultuurbeleidsplan. Kleine gemeenten beschikken vaak over te weinig middelen, mensen en expertise om een zelfstandig cultuurbeleid uit te bouwen. Ook binnen het Meetjesland voldoen slechts weinig gemeenten aan de normen en voorwaarden zoals gesteld in het decreet. Tot nu toe beschikken slechts Aalter, Maldegem en Eeklo over een goedgekeurd cultuurbeleidsplan. Hierdoor groeide de idee van intergemeentelijke samenwerking rond cultuur. Begin 2003 werd binnen het Streekplatform Meetjesland een cultuuroverleg opgestart met vertegenwoordigers van de cultuurdiensten, de cultuurcentra, de bibliotheken en de erfgoed- en sociaal-culturele verenigingen. In mei 2004 werd de projectvereniging Comeet opgericht en werd een regionale cultuurnota opgesteld. De ontwikkeling van een regionale visie moet ook de kleine gemeenten in het Meetjesland aanmoedigen en motiveren om een cultuurbeleid uit te bouwen². Comeet wil de identiteit van de regio versterken zodat het Meetjesland zich beter kan positioneren tussen de twee cultuurgiganten Brugge en Gent³.

1.2 Structuur

De projectvereniging Comeet wordt bestuurd door een raad van bestuur samengesteld uit de schepenen van cultuur van de deelnemende gemeenten. De schepenen zijn stemgerechtigd. Daarnaast vaardigt elke gemeente één oppositielid af als waarnemend lid. Een drietal verkozen schepenen uit de raad van bestuur nemen het dagelijks bestuur waar. Binnen de projectvereniging zijn vier werkgroepen actief: het bibliotheekoverleg, de werkgroep erfgoed, de werkgroep kunsten en de werkgroep sociaal-cultureel werk. De werkgroepen worden inhoudelijk gecoördineerd door de adviesgroep die bestaat uit de dertien cultuurambtenaren, vertegenwoordigers van de vier werkgroepen en vertegenwoordigers van de regionale organisaties (Regionaal Landschap, Plattelandscentrum, ...). Op het einde van elk jaar vindt een cultuurforum, een algemene vergadering, plaats waarop een stand van zaken van de regionale samenwerking gegeven wordt⁴ (zie bijlage 1).

² Cultuurnota Meetjesland, pp. 3-4.

³ Interview met Nele Bogaert, 22 februari 2006.

⁴ Idem, p. 4 en Verslag van de studiedag *Grenzen: over interlokale en regionale samenwerking*, Beveren, 16 februari 2005 (Werkessie 1: Comeet, regionale samenwerking in de vorm van een projectvereniging in het Meetjesland).

In augustus 2005 trad een eerste personeelslid in dienst van de projectvereniging. Nele Bogaert werd aangesteld als regionale cultuurbeleidscoördinator. Ondertussen zijn sinds februari 2006 twee erfgoedcoördinatoren aan de slag bij de Erfgoedcel Meetjesland die ingebed is in de structuur van Comeet. De Vlaamse Gemeenschap sloot eind 2005 namelijk een erfgoedconvenant af met de gemeenten uit het Meetjesland (zie 3.1). De erfgoedcel zal de werking van de werkgroep erfgoed van Comeet structureren, ondersteunen en dragen. De werkgroep zal op zijn beurt aanzetten geven tot initiatieven en de projecten van de erfgoedcel evalueren⁵.

1.3 Financieel plaatje

Elke gemeente brengt 10 eurocent per inwoner in wat resulteert in ongeveer 18.000 euro. Dankzij het decreet lokaal cultuurbeleid investeert de Vlaamse Gemeenschap hetzelfde bedrag voor deze intergemeentelijke samenwerking. Verder zijn er twee provincietoelagen. Naast het samenwerkingsverband op zich (€ 20.000) begroot de provincie Oost-Vlaanderen ook voor het bibliotheekoverleg een tussenkomst van dertig eurocent per inwoner (ong. € 54.000). Voor de uitvoering van het erfgoedconvenant voorziet de Vlaamse Gemeenschap een jaarlijkse subsidie van 300.000 euro. Sinds kort is ook het project van de kunst- en poëzieroute rond de Meetjeslandse Taalminnaars van Frank Geysens opgenomen binnen de projectvereniging. Het project kan binnen het Europese programma Leader+ op een subsidie van 19 800 € rekenen. Alles opgeteld betekent dit dat Comeet over een toelage van 429 800 € beschikt⁶. De inbreng van de gemeenten genereert dus een enorme financiële return!

2. Het cultuurbeleid in Waarschoot

In een eerste deel geven we een overzicht van de culturele actoren, de culturele infrastructuur en het personeel van de cultuurdienst in Waarschoot. Daarna komen we in een tweede deel tot een aantal conclusies over het cultuurbeleid.

2.1 Een korte schets

2.1.1. Gemeentelijk cultuurbeleid

Waarschoot is een gemeente met 7 871 inwoners en heeft nog geen aanvraag voor een subsidie voor de opmaak en de uitvoering van een cultuurbeleidsplan ingediend. Één van de problemen is dat de culturele infrastructuur niet voldoet aan de normen om als gemeenschapscentrum erkend te kunnen worden. Op vandaag bestaat de culturele

⁵ Actieplan 2006 Erfgoedcel Meetjesland, p. 3.

⁶ Interview met Nele Bogaert, 22 februari 2006.

infrastructuur uit een polyvalente zaal van ongeveer 160 m², een kleine vergaderzaal en een keuken. Omdat het gemeentebestuur de voorbije legislatuur heeft geïnvesteerd in de restauratie van de priorij O-L-V Ten Hove en de bouw van een nieuwe academie en kerk na de brand in de Sint-Ghislenuskerk, is er op de begroting weinig of geen ruimte om een nieuw gemeenschapscentrum op te trekken.

Om het jeugd- en cultuurbeleid beter te ondersteunen heeft het gemeentebestuur de functie van cultuurfunctionaris-jeugdconsulent van een halftijdse naar een vier vijfde job uitgebreid. Sinds september 2005 is een nieuwe cultuurfunctionaris-jeugdconsulent in dienst.

2.1.2 Het verenigingsleven

Waarschoot kent een vrij actief verenigingsleven. In de cultuurraad zijn 24 verenigingen (2 koren, 1 harmonie, 2 toneelverenigingen, 1 dansgroep, 1 heemkundige kring en 17 sociaal-culturele verenigingen) vertegenwoordigd⁷. De meeste verenigingen organiseren geregeld culturele activiteiten zoals concerten, voordrachten, daguitstappen, cursussen en dergelijke meer. De twee toneelverenigingen werken jaarlijks één voorstelling uit. De heemkundige kring geeft een driemaandelijks tijdschrift uit en organiseert eveneens een aantal activiteiten (zie bijlage 2).

2.2 Vaststellingen

Een beperkt inwoneraantal zoals in Waarschoot kleurt het cultuurbeleid. Er zijn minder spelers op het culturele veld en ook de mogelijkheden qua budget en personeelsinzet zijn kleiner. Niettemin blijft het een taak van de gemeente om te voorzien in basiscultuurbeleid⁸.

In Waarschoot zorgen vooral de bibliotheek en de verenigingen voor een cultuursprekend aanbod. De bibliotheek organiseert jaarlijks bijvoorbeeld een aantal tentoonstellingen. In september werd een tentoonstelling rond de figuur van priester Basiel De Craene, stichter van de Vlaamse Poëziedagen, opgezet. De meeste verenigingen organiseren eveneens regelmatig activiteiten (zie 2.1.2). In tegenstelling tot de bibliotheek bereiken de verenigingen echter niet zo'n breed publiek. Het zijn vooral de trouwe leden die participeren aan hun activiteiten. Waarschoot kent verder geen traditie van culturele evenementen georganiseerd door de cultuurdienst. Bovendien bestaat er door het ontbreken van een cultuurbeleidsplan ook geen duidelijk omschreven visie op cultuur.

Veel kleine gemeenten beperken hun cultuurbeleid tot een receptieve werking of het ter beschikking stellen van infrastructuur aan het verenigingsleven⁹. Naar mijn mening kan een gemeente ondanks kleinere budgetten en minder personeel op het aanwezige culturaanbod inspelen en toch een aantal eigen aansluitende of aanvullende manifestaties

⁷ Zie bijlage 2.

⁸ S. DENIS, *Samen aan de kar trekken. Cultuurbeleid in kleinen gemeenten*, Studiedag Cultuurbeleid in kleine gemeenten, Buggenhout, 13 mei 2004, p. 16.

⁹ Idem, pp. 4-5.

opzetten. In maart 2006 organiseerde de cultuurdienst een eerste soortgelijke activiteit. Drie Waarschootse verenigingen, VTB, Davidsfonds en het Godsdiensstig en Heemkundig Erfgoed richtten samen een voordracht met muzikale omlijsting over Mozart in. De cultuurdienst stelde voor om de dag daarvoor de film 'Amadeus' van Milos Forman over het leven van Mozart te programmeren. Op die manier konden we door samenwerking een Mozartweekend aanbieden aan de inwoners van Waarschoot. Een gezamenlijke affiche en flyer zorgden voor de nodige promotie.

Gezien Waarschoot geen cultuurbeleidsplan heeft en bijgevolg een veeleer impliciete visie op cultuur heeft, bestaat er ook geen uitgesproken erfgoedbeleid. Uit het volgende hoofdstuk zal blijken dat niet enkel de samenwerking met lokale actoren, maar ook de intergemeentelijke samenwerking een enorme meerwaarde betekent voor het gemeentelijke cultuur- en erfgoedbeleid.

3. De meerwaarde van intergemeentelijk samenwerken

In een eerste deel belichten de belangrijkste doelstellingen van de Meetjeslandse erfgoedcel. Daarna bespreken we in een tweede deel een aantal afgelopen en op stapel staande projecten die een meerwaarde genereren voor het erfgoedbeleid van Waarschoot.

3.1 Een Meetjeslandse erfgoedcel

Op 1 november 2002 startte het provinciebestuur Oost-Vlaanderen een regionaal erfgoedconsulentschap op in het Meetjesland. De regionale erfgoedconsulent stimuleerde overleg en samenwerking tussen de erfgoedactoren en promoveerde het cultureel erfgoed uit de streek. Dit project werd eind 2004 afgerond, maar culmineerde wel in een erfgoedconvenant voor de periode 2006-2008. Op 12 september 2005 stelde Comeet Sylvia Matthys aan als projectmedewerker erfgoed om het beleidsplan en het actieplan 2006 van de Meetjeslandse Erfgoedcel voor te bereiden. Op het cultuurforum van 23 november 2005 werd het erfgoedconvenant ondertekend door Minister van Cultuur Bert Anciaux. Deze samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschap levert het Meetjesland een jaarlijkse subsidie van 300.000 € op voor de uitbouw van een regionaal erfgoedbeleid. Sinds februari 2006 zijn Sylvia Matthys en Sandrine Dewilde aan de slag als erfgoedcoördinator¹⁰.

De erfgoedcoördinatoren zijn momenteel druk bezig met het proces van de beleidsplanning, maar uit de tekst van het actieplan 2006 komen toch al een aantal duidelijke accenten voor het erfgoedbeleid naar voor¹¹. De erfgoedcel wil zich ten eerste ontwikkelen tot een regionaal erfgoedcentrum of erfgoedloket voor de professionele en vrijwillige erfgoedactoren. Zo beschikt de erfgoedcel zelf over heel wat expertise, maar

¹⁰ Interview met Sylvia Matthys en Sandrine Dewilde, 19 april 2006.

¹¹ Ibidem.

kan ze eveneens doorverwijzen naar andere regionale partners die bezig zijn met erfgoed of naar deskundigen van de provinciale en Vlaamse overheid¹². Gemeentelijke cultuurdiensten kunnen via het netwerk van de erfgoedcel veel sneller geholpen worden en doorgestuurd worden naar de juiste instantie.

Sensibiliseren en een breed maatschappelijk draagvlak voor het streekeigen erfgoed creëren, vormen een tweede doelstelling. De erfgoedcel zal kleinschalige publieksgerichte initiatieven organiseren en jaarlijks één groot thematisch project coördineren. Het uitgangspunt daarbij is dat de erfgoedcel nooit op zichzelf, maar steeds in samenwerking met één of meerdere partners projecten realiseert. De Meetjeslandse erfgoedcel dient namelijk een voorbeeldfunctie op te nemen inzake het werken met kleinschalige erfgoedactoren. Verder past een duidelijke erfgoedcommunicatie eveneens binnen deze doelstelling¹³.

Tenslotte wil de erfgoedcel de zorg voor en de omgang met het vaak weinig gekende cultureel erfgoed verbeteren en vrijwaren voor de toekomst¹⁴.

3.2 Concrete projecten

3.2.1 Erfgoeddag 2006

De erfgoedcel wil een breder maatschappelijk draagvlak creëren voor het erfgoed uit de streek. Daartoe wil ze ondermeer publieksgerichte initiatieven coördineren en/of organiseren (zie 3.1). Een voorbeeld hiervan is de Erfgoeddag. De Erfgoeddag wil jaarlijks op één dag al het roerende en immateriële erfgoed rond een bepaald thema presenteren en op die manier het bewustzijn voor het erfgoed vergroten. De Erfgoeddag 2006 met als thema 'In kleur' vond plaats op zondag 23 april. De erfgoedcel zorgde voor het stimuleren van deelname en samenwerking, het verlenen van ondersteuning, een eigen activiteit en regionale promotie¹⁵.

Waarschoot had tot dit jaar nog nooit deelgenomen aan de Erfgoeddag. Toen 7 november 2005 het thema van de Erfgoeddag 2006 werd voorgesteld aan het bestuur van de cultuurraad, was er aanvankelijk niet veel enthousiasme om een activiteit in te richten. Comeet richtte een werkgroep Erfgoeddag op binnen de werkgroep Erfgoed en nodigde op woensdag 16 november 2005 vertegenwoordigers van de cultuurdiensten, cultuurraden en heemkundige kringen uit voor een gezamenlijke brainstorm rond het thema 'In kleur'. Deze vergadering enthousiasmeerde heel wat aanwezigen alsook de voorzitter van de Waarschootse cultuurraad. Na deze brainstorm nodigde de cultuurdienst alle verenigingen van Waarschoot uit om na te denken over een passende activiteit. Dit overleg resulteerde in twee activiteiten die volledig in het teken stonden van het erfgoed uit de afgebrande Sint-Ghislenuskerk. In het cultureel centrum kon je op de Erfgoeddag terecht voor een fotoreportage van de middeleeuwse beschilderde grafkelders

¹² Actieplan 2006 Erfgoedcel Meetjesland, p. 23.

¹³ Idem, p. 15.

¹⁴ Idem, p. 26.

¹⁵ Idem, p. 21.

die aan het licht kwamen bij de archeologische opgravingen na de brand in de kerk. Daarnaast werden er drie lezingen georganiseerd. Archeoloog Bert Acke, die de opgravingen uitvoerde, vertelde over het bouwhistorisch onderzoek van de kerk en de unieke vondst van de grafkelders. Restauratrice Goedele Reyniers ging daarna dieper in op de technische aspecten van de grafschilderingen. Daarbij kwamen iconografie, kleur- en pigmentengebruik en de problematiek van conservatie aan bod. Dirk Engels, diensthoofd gemeentewerken, belichtte tenslotte het concept van de nieuwe kerk. Een tweede activiteit vond plaats in de Sint-Jozefkerk van Waarschoot. Daar werden de religieuze objecten die gered konden worden van de verwoestende brand, tentoongesteld. De heemkundige kring, Godsdienstig en Heemkundig Erfgoed, gaf de bezoekers een woordje uitleg over de voorwerpen en het gebruik van kleur in de liturgie.

De erfgoedcel richtte in samenwerking met de lokale erfgoedcoördinatoren van de verschillende gemeenten ook zelf een activiteit in. Drie erfgoedbussen brachten de verschillende activiteiten uit het Meetjesland met elkaar in verbinding. Elke route omvatte een vier- of vijftal gemeenten. Per gemeente werd één activiteit bezocht. De bussen brachten bezoekers op locaties die zij anders niet zouden aandoen. Tijdens de busrit gaven gidsen extra duiding bij de activiteiten en vertelden ze volksverhalen. Waarschoot lag samen met Evergem, Assenede en Zelzate op de route van de eerste erfgoedbus. De lokale initiatieven kregen hierdoor een breder publieksbereik en een kwaliteitsvollere uitstraling. Zo kreeg het cultureel centrum naast inwoners uit de eigen gemeente ook vijfentwintig bezoekers uit Watervliet (Sint-Laureins), Zomergem en Wondelgem over de vloer.

Naast de erfgoedbussen zorgde ook de regionale promotie voor een groter aantal bezoekers. Midden april kreeg iedere Meetjeslander het nieuwe landschap-, cultuur- en erfgoedmagazine 'Mijn vlakke land' in de bus. Dit magazine is het resultaat van de samenwerking tussen Comeet/Erfgoedcel Meetjesland en de andere regionale partners Toerisme Meetjesland, Regionaal Landschap Meetjesland, Plattelandscentrum en Kale-Leie Archeologische Dienst en past binnen het communicatieplan van de erfgoedcel. Het magazine verschijnt tweemaal per jaar naar aanleiding van Erfgoeddag en Open Monumentendag en bevat een activiteitenkalender en een aantal duidende artikels¹⁶. Archeoloog Bert Acke, restauratrice Goedele Reyniers en cultuurfunctionaris Fanny Delaey schreven op vraag van de erfgoedcel samen een artikel over de middeleeuwse grafkelders van Waarschoot en de activiteit in het kader van de Erfgoeddag voor de eerste editie van 'Mijn vlakke land'. Een uitstekende manier om extra promotie te maken voor de Erfgoeddag in Waarschoot!

De lokale samenwerking met de cultuurraad en de heemkundige kring en de regionale samenwerking met de erfgoedcel zorgden voor een geslaagde eerste Erfgoeddag in Waarschoot met ongeveer honderdwintig bezoekers!

3.2.2 Meetjeslandse taalminnaars

De inbedding van de erfgoedcel in de structuur van Comeet betekent een groot voordeel om een integraal beleid te voeren. Het maakt namelijk kruisbestuivingen met andere

¹⁶ Idem, p. 16.

cultuurbeleidsdomeinen mogelijk. Een concreet voorbeeld is de kunst- en poëzieroute rond de Meetjeslandse taalminnaars waarbij actuele kunst, literatuur en erfgoed gecombineerd worden. Dit project was aanvankelijk een initiatief van het Open Monumentencomité Kaprijke onder leiding van Frank Geysens. Eind 2005 werd een samenwerkingsprotocol afgesloten tussen het Open Monumentencomité en Comeet. De subsidies van de provincie Oost-Vlaanderen en het Europese programma Leader+ worden sinds 2006 bijgevolg overgemaakt aan Comeet¹⁷.

Het project begon in 2002 met de oprichting van een beeld ter ere van Hippoliet Van Peene, schrijver van de Vlaamse Leeuw, in Kaprijke. Het Meetjesland was de bakermat van de Vlaamse Beweging met figuren zoals Basiel de Craene, de gezusters Loveling, Victor de Lille, enzovoort. Daarom wil Comeet een kunst- en poëzieroute uitwerken in het Meetjesland. Het is de bedoeling dat er in elke gemeente een actueel kunstwerk komt ter ere van een lokale voorvechter van de Vlaamse Beweging. Zo wil Comeet tot een route rond drie lussen komen: van het Godshuis in Sint-Laureins tot de Huysmanhoeve in Eeklo, van de Huysmanhoeve tot de Drongengoedhoeve in Knesselare en van de Drongengoedhoeve tot het kasteel van Poeke¹⁸. Waarschoot, Watervliet en Maldegem zijn de eerstvolgende gemeenten die een kunstwerk krijgen ter ere van Basiel de Craene, Hieronymus Lauwerijn en Victor De Lille.

Eind september 2005 schreef projectleider Frank Geysens een aantal kunstenaars aan om een ontwerp in te dienen voor één van de drie taalminnaars. De Provinciale Commissie voor Beeldende Kunst selecteerde drie ontwerpen en legde die voor aan de betrokken schepencolleges. Die volgden de keuze van de commissie. Comeet stelde de drie kunstwerken voor tijdens een lentehappening op vrijdag 24 maart 2006. Philip Van Isacker ontwierp het kunstwerk ter ere van Basiel De Craene in Waarschoot. Het kunstwerk is opgebouwd uit vier losstaande kubussen. De laatste kubus is een tafel en heeft de ideale afmetingen. De installatie symboliseert de evolutie van het schrijfproces tot een afgewerkt gedicht. De tafel verwijst dan weer naar de ontmoeting die pastoor-dichter Basiel De Craene zo belangrijk vond. Het kunstwerk wordt vanaf deze zomer geplaatst.

3.2.3 Erfgoeddatabank

Steeds meer gemeenten investeren in een erfgoedbeeldbank. Denken we maar Hoogstraten, Ieper, enzovoort. Een kleine gemeente zoals Waarschoot heeft niet altijd de middelen om een dergelijk project op te starten. Ook hier kan intergemeentelijk samenwerken een oplossing bieden. De erfgoedcel zal tijdens 2006 een integraal plan opmaken voor de inventarisering, registratie, digitalisering en ontsluiting van het roerende erfgoed uit het Meetjesland¹⁹. Registratie is belangrijk om het erfgoed te vrijwaren voor de toekomst. De tentoonstelling tijdens de Erfgoeddag maakte duidelijk dat de kerkfabriek in Waarschoot over een aantal kostbare religieuze objecten beschikt. Deze verborgen kunstschaten zijn tot op vandaag nog niet geïnventariseerd. De ontwikkeling van de Meetjeslandse erfgoeddatabank kan de aanzet en het middel zijn om deze voorwerpen te registreren en ze nadien te ontsluiten voor een breed publiek.

¹⁷ Interview met Nele Bogaert, 22 februari 2006.

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ Actieplan 2006 Erfgoedcel Meetjesland, p. 26.

Toen Comeet de Meetjeslandse cultuursector tijdens een infovergadering op woensdag 9 november op de hoogte bracht van de plannen van de erfgoedcel, beseften verschillende mensen dat er in het Meetjesland nog heel wat erfgoed te ontdekken valt. Zo haalde de voorzitter van de cultuurraad het voorbeeld aan van de Waarschootse volksliederen en oude filmpjes. Dankzij de erfgoeddatabank zal het mogelijk zijn dit erfgoed voor het nageslacht te bewaren en het bewustzijn voor het erfgoed te versterken.

Besluit

Het verhaal van Cultuuroverleg Meetjesland of Comeet bewijst dat intergemeentelijke of regionale samenwerking het erfgoedbeleid van kleine gemeenten zoals Waarschoot kan versterken. Door het ontbreken van een cultuurbeleidsplan heeft Waarschoot geen uitgesproken visie op cultuur- en erfgoedbeleid. Daarnaast zijn de middelen, de culturele actoren en het personeel beperkter. Dankzij de Erfgoedcel Meetjesland kan Waarschoot zijn werking afstemmen op een streekgericht erfgoedbeleid en meestappen in grootschaligere projecten.

Het voorbeeld van de Erfgoeddag 2006 toont aan dat voor Comeet en de erfgoedcel een belangrijke opdracht inzake sensibilisering en enthousiasmering is weggelegd. Mede dankzij de gezamenlijke brainstorm rond het thema van de 'In kleur' werden vrijwilligers gemotiveerd om deel te nemen aan de Erfgoeddag. Dit jaar was er voor het eerst in elke gemeente minstens één activiteit te bezoeken! Dankzij de regionale promotie in de vorm van het nieuwe magazine 'Mijn vlakke land' en de erfgoedbussen bereikten de lokale initiatieven eveneens een breder publiek en een grotere uitstraling.

Door het project van de erfgoeddatabank kunnen gemeenten die daar zelf de middelen niet toe hebben, hun erfgoed toch laten registreren en bewaren voor de toekomst. Vergeten schatten zoals de religieuze objecten uit de Sint-Ghislenuskerk uit Waarschoot kunnen op die manier opgetekend en ontsloten worden.

Uit de kunst- en poëzieroute rond de Meetjeslandse taalminnaars blijkt dat de erfgoedcel door haar inbedding in de structuur van Comeet ook linken kan leggen naar andere beleidsdomeinen zoals literatuur en actuele kunst. Dankzij dit project krijgt elke gemeente een actueel kunstwerk om een plaatselijke taalminnaar te eren. Deze kunst- en poëzieroute langs drie lussen draagt eveneens bij tot de versterking van de identiteit en de uitstraling van het Meetjesland. Het Meetjesland als bakermat van de Vlaamse Beweging en als literaire regio wordt hiermee namelijk extra in de verf gezet.

Intergemeentelijke samenwerking kan een grote meerwaarde voor het lokale cultuurbeleid betekenen, maar is geen alternatief voor de eigen cultuurdienst. Er moet wisselwerking zijn. Dankzij Comeet staan cultuur en erfgoed in de kijker en zal er langzaam maar zeker een breder draagvlak voor cultuur en erfgoed groeien. De lokale besturen moeten echter ook participeren aan de opgezette projecten en zelf initiatieven nemen. Slechts op die manier kan het samenwerkingsverband een meerwaarde genereren voor het ganse Meetjesland.

Bibliografie

1. Onuitgegeven bronnen

Actieplan 2006, Erfgoedcel Meetjesland.

Cultuurnota Meetjesland, pp. 3-4.

DENIS, S., *Samen aan de kar trekken. Cultuurbeleid in kleinen gemeenten*, Studiedag Cultuurbeleid in kleine gemeenten, Buggenhout, 13 mei 2004.

Verslag van de studiedag *Grenzen: over interlokale en regionale samenwerking*, Beveren, 16 februari 2005 (Werksessie 1: Comeet, regionale samenwerking in de vorm van een projectvereniging in het Meetjesland).

2. Mondelinge bronnen

Interview met Nele Bogaert, 22 februari 2006.

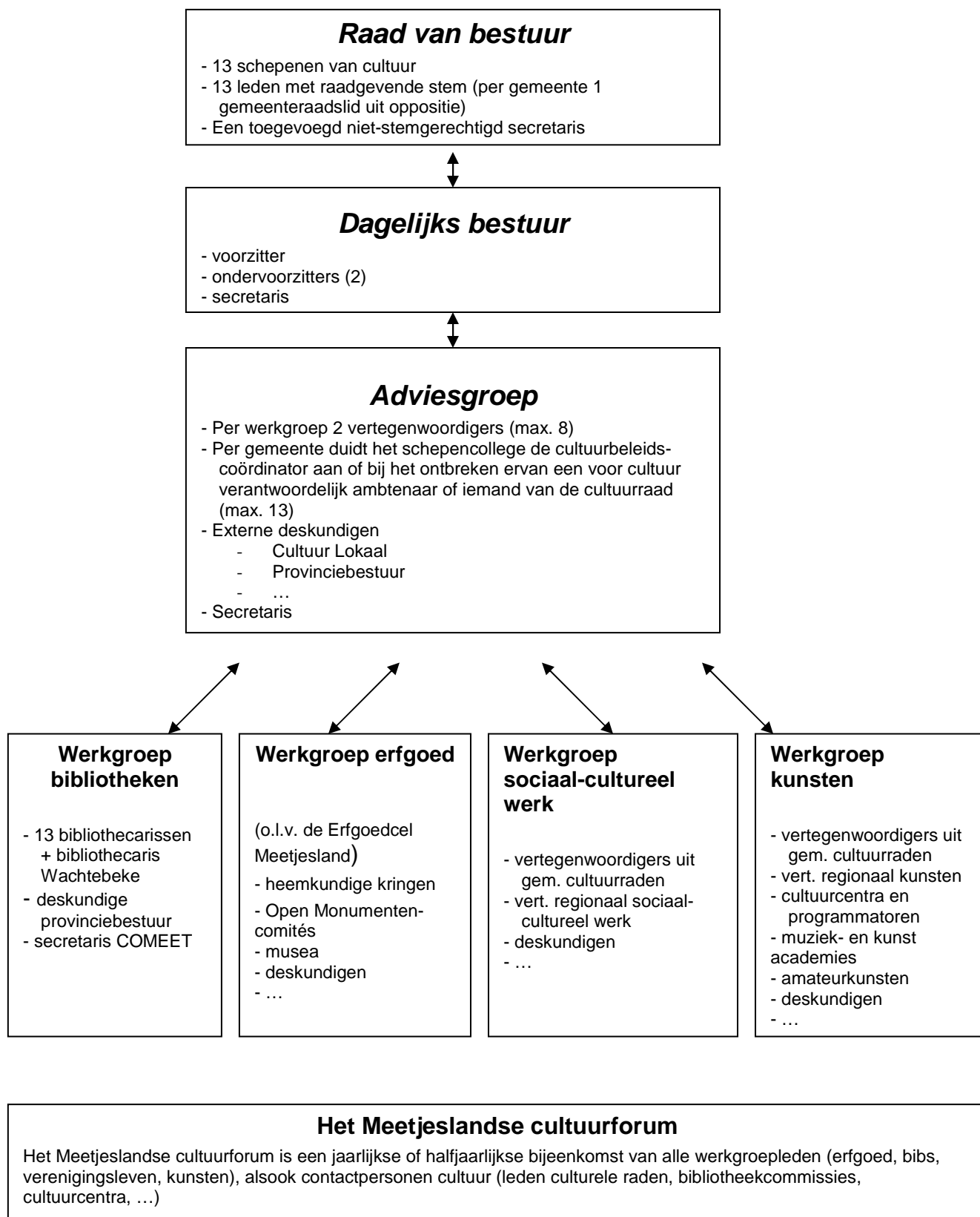
Interview met Sandrine Dewilde en Sylvia Matthys, 19 april 2006.

3. Wetteksten

Memorie van toelichting bij het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal cultuurbeleid.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Organogram Comeet

Bijlage 2: Samenstelling cultuurraad Waarschoot

Bestuur :

Voorzitter : André De Walsche, Patronagiestraat 25, 9950 Waarschoot

Ondervoorzitter : Donald Van Holderbeke, Molenstraat 65, 9950 Waarschoot

Penningmeester : Jan Landuyt, Guido Gezellelaan 28, 9950 Waarschoot

Secretaris : Fanny Delaey, Molenstraat 35 bus 4, 9890 Gavere

Walter Bogaert, Zandstraat 11, 9950 Waarschoot

Claudine De Baets, Beke 147/1, 9950 Waarschoot

André De Vis, Kere 77, 9950 Waarschoot

Linda Dusslier, Beke-Tuinwijk 3, 9950 Waarschoot

Omer Geeraert, Hoekje 108, 9950 Waarschoot

Koen Gyssels, Oostmoer 1, 9950 Waarschoot

Jan Jacobs, Molenstraat 8, 9950 Waarschoot

Lijst van de verenigingen :

Ter verduidelijking :

V = Voorzitter

D = Directeur

S = Secretaris

A = Afgevaardigde (Raad)

P = Plaatsvervanger (Raad)

(kristelijk)

Davidfonds :

V = Kurt Van de Veire, Molenstraat 137, 9950 Waarschoot

S = Kurt Van de Veire

A = Angela Riebbels, Oostmoer 212, 9950 Waarschoot

P = Denise Deneve, Grote Baan 43, 9930 Zomergem

Godsdienstig en Heemkundig Erfgoed :

V = Norbert Dupon, Vinkenstraat 15, 9950 Waarschoot – norbert.dupon@scarlet.be

S = Kurt Van de Veire, Molenstraat 137, 9950 Waarschoot

A = Elisabeth De Maesschalck, Oostmoer 114, 9950 Waarschoot

P = Kurt Van de Veire

Gregoriuskoor :

V = Jan Claeys, Nijverheidsstraat 56, 9950 Waarschoot

S = Lucrece Van Laeken, Nijverheidsstraat 56, 9950 Waarschoot

A = Robert De Block, Verbindingsweg 9, 9950 Waarschoot

P = Jan Claeys

K.A.V. Beke :

V = Kateleen De Vuysere, Beke 150, 9950 Waarschoot

S = Claudine De Baets, Beke 147/1, 9950 Waarschoot – claudine.de.baets@pandora.be

A = Claudine De Baets

P = Kateleen De Vuysere

K.A.V. Waarschoot :

V = Ann Sierens, Jaspertstede 25, 9950 Waarschoot

S = Dora Vervynck, Berg 25, 9950 Waarschoot

A = Marie-Paul De Roose, Hoekje 31, 9950 Waarschoot

P = Anny Van Hulle, Weverstraat 1, 9950 Waarschoot

Koninklijke Harmonie Concordia :

V = Marc Willems, Legevoorde 21, 9950 Waarschoot

S = Jan Landuyt, Guido Gezellelaan 28, 9950 Waarschoot

A = Jan Landuyt

P = Rik Meiresonne, Molenstraat 92, 9950 Waarschoot

Landelijke Gilde :

V = Frank Bauwens, Jagerpad 77, 9950 Waarschoot

S = Marc Willems, Legevoorde 21, 9950 Waarschoot

A = Norbert Dupon, Vinkenstraat 15, 9950 Waarschoot - norbert.dupon@pi.be

P = Chris Claeys, Stationsstraat 124, 9950 Waarschoot

Theaterkunstkring '77 :

V = Cretien De Craene, Tervenen 104, 9940 Ertvelde

S = Koen Gyssels, Oostmoer 1, 9950 Waarschoot

A = Koen Gyssels

P = Lieve Callewaert, Arisdonk 98, 9950 Waarschoot – lieve-lu@pandora.be

K.B.G. Waarschoot :

V = Aimé De Meyere, Notelaarstraat 15, 9950 Waarschoot

S = Solange Speeckaert, Terkweg 6, 9950 Waarschoot

A = Aimé De Meyere

P = Daniël De Latter, Lindestraat 25, 9950 Waarschoot

K.B.G. Beke :

V = Berenice Vergult, Oude Staatsbaan 82b, 9930 Zomergem-Beke

S = Denise Byl, Veldeken 2, 9950 Waarschoot

A = Willy Braet, Steenakker 11, 9950 Waarschoot

P = Berenice Vergult

K.V.G. :

V = André De Vis, Kere 77, 9950 Waarschoot

S = Dirk David, Wetstraat 124, 9950 Waarschoot

A = André De Vis

P = Jacqueline Wegge, Molenstraat 212, 9950 Waarschoot

K.V.L.V. :

V = Annie De Kesel, Arisdonk 24, 9950 Waarschoot

S = Hilde Lippens, Oostmoer 164, 9950 Waarschoot – Lippens.Hilde@pandora.be

A = Mimi Delefortrie, Veldstraat 8, 9950 Waarschoot – udeeren@belgacom.net

P = Hilde Lippens

K.W.B. :

V = Hans Baetslé, Molenstraat 124, 9950 Waarschoot

S = Nico Mussche, Bovenmeers 12, 9950 Waarschoot

A = Omer Geeraert, Hoekje 108, 9950 Waarschoot

P = Freddy De Meyer, Azaleastraat 7, 9950 Waarschoot

Jubilate :

V = Johan De Beer; Bellebargie 57, 9950 Waarschoot – johandebeer@tele2.be

S = Jan Claeys, Nijverheidsstraat 56, 9950 Waarschoot

A = Johan De Beer; Bellebargie 57, 9950 Waarschoot – johandebeer@tele2.be

P = Roger D'hont, Hovingen 28, 9950 Waarschoot

Markant

V = voorlopig Maddy Claeys, Leest 30, 9950 Waarschoot

Vakantiegenoegens :

V : Luc Wieme, Weverstraat 2, 9950 Waarschoot – wieme.l@skynet.be

S : Marleen Van Der Hoogerstraete, Renning 4, 9950 Waarschoot

A : André De Latter, Merelstraat 2, 9950 Waarschoot – delatterandre@versateladsl.be

P = Nadine De Vuyst, Weverstraat 2, 9950 Waarschoot - wieme.l@skynet.be

(zonder strekking)

Radio Basic Gold:

V = Firmin Bulté, Arisdonk 118, 9950 Waarschoot

S = Piet Laureyns, Nijverheidsstraat 54, 9950 Waarschoot

A = Piet Laureyns

P = Firmin Bulté

Neos:

V = Walter Bogaert, Zandstraat 11, 9950 Waarschoot

S = Odette De Cock, Kerkstraat 37, 9950 Waarschoot

A = Walter Bogaert

P = Odette De Cock

Toneelvereniging BeTon :

V = Theo De Meyer, Grote Baan 8, 9930 Zomergem-Beke

S = Maria Maenhout, Park ter Daelmen 10, 9930 Zomergem

A = Linda Dusslier, Beke-Tuinwijk 3, 9950 Waarschoot – waltermortier@pandora.be

Raad van Beheer Gemeentelijke Openbare Bibliotheek :

V = Schepen Dirk David, Weststraat 124, 9950 Waarschoot

S = Katrien Vervynck, Eeklostraat 70, 9940 Ertvelde – katrien.vervynck@waarschoot.be

Stedelijke Academie voor Schone Kunsten :

D = Joke De Keyser, Lekestraat 53A, 9900 Eeklo

A = Michel Mathus, Binnenslag 38, 9920 Lovendegem

Stedelijke Academie voor Muziek en Woord :

D = Edward De Geest, Leopoldlaan 30, 9900 Eeklo

A = Katrien Bonamie, Leest 83, 9950 Waarschoot

(pluralistisch)

V.T.B.-V.A.B. :

V = André De Walsche, Patronagiestraat 25, 9950 Waarschoot

S = Johan De Muynck, Bellebargie 14, 9950 Waarschoot

A = André De Walsche

P = Johan De Muynck

Gezinsbond :

V = Vera De Baets, Hovingen 33, 9950 Waarschoot

S = Marc Van Remoortel, A. Ruzettelaan 95/401, 8370 Blankenberge

A = Jan Jacobs, Molenstraat 8, 9950 Waarschoot – jacopy@pandora.be

P = Henk Dauw, Arisdonk 39, 9950 Waarschoot

Vlaams Verbond voor Gepensioneerden

V = Andries Mathys, Stationsstraat 18/7, 9950 Waarschoot

S = Romain De Clercq, Kerkstraat 18, 9950 Waarschoot

A = Maurice Pauwels, Bovnemeers 27, 9950 Waarschoot

P = Romain De Clercq

(vrijzinnig)

Vermeylefonds :

V = Antoine Bouchier, Jagerpad 18, 9950 Waarschoot – abouchier@village.uunet.be

S = Eliane Bonamie, Hovingen 43, 9950 Waarschoot

A = Donald Van Holderbeke, Molenstraat 65, 9950 Waarschoot –

donald.ie@TISCALI.be

P = Antoine Bouchier

Dansgroep Motion :

A = Dirk Provyn, August Ruysenlaan 3A, 9940 Sleidinge - 0477/230982 –

dirk@motion.be

P = Sofie De Letter, Hovingen 9, 9950 Waarschoot / 0475 453667

Deskundigen :

Bert De Craene, Weststraat 61, 9950 Waarschoot

Luc Dewilde, Arisdonk 98, 9950 Waarschoot – lieve-lu@pandora.be

Luc Lefebvre, Kere 37, 9950 Waarschoot

Koenraad Geerard, Guido Gezellelaan 9, 9950 Waarschoot –
Koenraad.Geerard@skynet.be

Schepen van Cultuur :

Walter De Muynck, Hendrik Consciencelaan 47, 9950 Waarschoot